Sisäministeriö
Inrikesministeriet

Vastine

24.11.2025

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Viite: hallintovaliokunta 25.11.2025

Asia: HE 29/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisilain 5 a luvun muuttamisesta ja eräiksi muiksi laeiksi

Hallintovaliokunta on pyytänyt kirjallista vastinetta eduskunnan oikeusasiamiehen (EOA) 18.11.2025 päivätystä lausunnosta, jonka EOA on antanut hallintovaliokunnalle sisäministeriön 12.11.2025 päivätyn lisävastineen johdosta. EOA on todennut seuraavaa:

1. **Poliisilain 5 a luvun 44 §:n 5 momentti (sotilastiedustelulain 79 §:n 5 momentti)**

   - EOA:n käsityksen mukaan sisäministeriön esitys 12.11.2025 esitetyssä muodossaan täyttää perusoikeusrajoitusten täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen.
   - EOA pitää kuitenkin edellytyksenä olevan oikeasuhtaisuuden täyttymistä kysymyksen alaisena. EOA katsoo, että ei olisi oikeasuhtaista, että tiedustelumenetelmällä saatua tietoa voitaisiin luovuttaa rikostorjuntaviranomaiselle mistään konkreettisessa ilmenemismuodossaan sakolla sovitettavasta rikoksesta. EOA toteaa kuitenkin, että jo voimassa olevan lain 44 §:n 1 momentin jälkimmäisen virkkeen – jota vastaavaa ehdotetaan nyt 44 §:n 4 momentiksi – mukaan Suojelupoliisi saa luovuttaa tietoa [minkä tahansa] sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta (eli käytännössä rangaistusasteikko on vähimmillään sakkoa tai vankeutta enintään 2 vuotta). EOA toteaa, että ehdotettu muutos laajentaisi tiedon luovuttamisen mahdollisuutta käytännössä vain siten, että ehdotetussa 44 §:n 5 momentissa mainittujen rikosten kohdalla ilmoituksen saa tehdä myös oletettavasti tehdyistä rikoksista, kun voimassa olevan lain mukaan ilmoitusmahdollisuus koskee vain hankkeilla olevan rikoksen estämistä.

Sisäministeriön vastine 24.11.2025 hallituksen esitykseen EOA:n lausunnon johdosta (44 § 5 mom):

Sisäministeriö katsoo, että EOA:n lausunnon perusteella 44 §:n 5 momentti voidaan pysyttää ministeriön 12.11.2025 lisävastineen mukaisena. Ehdotus täyttää täsmällisyys- ja tarkkarajaisuusvaatimuksen. Säännösehdotuksessa on lisäedellytys rangaistusasteikoltaan lievemmistä rikoksista ilmoittamiselle; tietoa saisi luovuttaa pykälän 3 ja 4 momentissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille, jos tiedon luovuttamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä

merkitys rikoksen estämiselle tai selvittämiselle. Sisäministeriö toteaa edelleen, että EOA tarkoittanee viitata lausunnossaan voimassa olevan 44 §:n 1 momentin sijasta sen 2 momenttiin. Sisäministeriö viittaa edelleen siihen lisävastineessa 12.11.2025 esiin tuotuun perustuslakivaliokunnan lausuntoon, joka koski ylimääräisen tiedon käyttöä (PeVL 33/2013 vp) ja sitä, että tietyissä tapauksissa estettä ei ole myöskään sille, että säännöksen piiriin otetaan joitakin sellaisiakin yksittäisiä rikoksia, joiden enimmäisrangaistus on kaksi vuotta vankeutta, mutta jotka rinnastuvat vakavuusasteeltaan tiettyihin rikoksiin. Lisävastineen 12.11.2025 säännöskohtaisissa perusteluissa on tuotu esiin 5 momentissa tarkoitettujen rikosten vakavuutta.

Sotilastiedustelulakiin tehtäisiin vastaavat muutokset.

2. Poliisilain 5 a luvun 44 a § (sotilastiedustelulain 80 §)

- Toiminnan suuntaaminen

EOA pitää hyvänä, että tiedustelumenetelmällä saadun tiedon luovuttaminen luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi ehdotetaan poistettavaksi.

Sisäministeriö toteaa, että EOA puoltaa ministeriön lisävastineessa 12.11.2025 ehdotettua ratkaisua.

- Kansallisen turvallisuuden suojaaminen

EOA katsoo, että säätämisjärjestyskysymyksen ratkaisemiseksi jää kaksi vaihtoehtoa (a tai b):

a. Luottamuksellisen viestin salaisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttaminen rajataan kokonaan säännöksen soveltamisalan ulkopuolelle.

Tämä olisi EOA:n mukaan toteutettavissa niin, että lisätään 44 a §:n 1 momenttiin siinä nyt olevan hyödyntämiskiellon lisäksi rajoituslauseke, esim. ”Tiedot eivät saa koskea luottamuksellisen viestin salaisuuden piiriin kuuluvaa tietoa”.

Sisäministeriö ei puolla tätä a-kohdan mukaista EOA:n ratkaisuehdotusta. Sisäministeriön käsityksen mukaan tiedon luovuttamisen ohjaaminen sen mukaan, millä tiedustelumenetelmällä tieto on hankittu, on haastavaa. Tiedustelulainsäädännön mukaisiin uhkiin voidaan kohdistaa samanaikaisesti useampia menetelmiä, mikäli edellytykset menetelmän käytölle täyttyvät, tärkeiden tietojen saamiseksi sellaisesta siviilitiedustelun kohteena olevasta toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta. Sisäministeriö pitää hyvänä EOA:n b-kohdan ehdotusta, joka on seuraavassa.

b. säännös pyritään saattamaan sotilaallista toimintaa taikka sellaista muuta toimintaa, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta koskevan rajoitusperusteen piiriin.

EOA katsoo, että ehdotettua ”kansallisen turvallisuuden suojaamista” olisi täsmennettävä niin, että siitä selviäisi kysymyksen olevan toiminnasta, joka vakavasti uhkaa kansallista turvallisuutta eli perustuslakivaliokunnan toteamin tavoin ”luonteensa takia voi muodostua vakavaksi uhkaksi kansalliselle turvallisuudelle.”

Ehdotettua sääntelyä (44 a §) olisi EOA:n mukaan täydennettävä esimerkiksi seuraavasti:

> ”Suojelupoliisi saa ilmoittaa 44 §:n 3–5 momentissa tarkoitetusta rikoksesta ja luovuttaa sellaista rikosta koskevaa tietoa mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille myös kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi *sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta*. - --”

Sisäministeriö pitää perusteltuna EOA:n ehdottamaa lisäystä perustuslain 10 §:n 4 momentin rajoitusedellytysten kannalta ja ehdottaa omalta osaltaan säännösehdotukseen mainittua lisäystä.

Perustuslakivaliokunta on mietinnössään (PeVM 4/2018 vp, s. 8–9) todennut, että ”valtiosääntöoikeudellisen tulkinnan lähtökohtana valiokunta tähdentää myös sitä, että perustuslaista johtuu tarve yhtäältä tulkita kansallisen turvallisuuden käsitettä suppeasti sekä toisaalta asettaa uhan vakavuusaste korkealle. Rajoitusperusteeseen vetoavalla on myös velvollisuus esittää riittävät perustelut sille, että jokin toiminta voi muodostua vakavaksi uhaksi kansalliselle turvallisuudelle. Välttämättömyysvaatimuksen täyttymiseksi ei perustuslakivaliokunnan mielestä riitä, että tiedon hankkimisen luottamuksellisista viesteistä voidaan yleisesti katsoa edistävän kansallista turvallisuutta. ” Sisäministeriö viittaa myös perustuslakivaliokunnan lausuntoon PeVL 26/2025, jonka EOA on tuonut esiin.

- <u>Tiedon käyttäminen salaista tiedonhankintaa koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena</u>

EOA toteaa, että tiedon luovuttamisessa salaiseen tiedonhankintaan on sovellettava ehdotetun 44 §:n sääntelyä. Tämän vuoksi kielto käyttää 44 a §:n nojalla luovutettua tietoa salaista tiedonhankintakeinoa koskevan vaatimuksen tai päätöksenperusteena on säilytettävä ehdotuksessa.

Sisäministeriö katsoo, että EOA:n ehdotus on selkeä ja hallituksen esityksen mukainen ja säännösehdotuksia tarkistetaan nyt muiltakin osin. Tiedon luovuttaminen rikostorjuntaan on keskitetty poliisilain 5 a luvun 44 §:ään.

- <u>Sisäministeriön ehdotus 24.11.2025 edellä lausuttujen johdosta:</u>

44 a § (uusi muotoilu, 1 momentti)

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Suojelupoliisi saa ilmoittaa 44 §:n 3–5 momentissa tarkoitetusta rikoksesta ja luovuttaa sellaista rikosta koskevaa tietoa mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille myös kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi *sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta* ~~ja muuksi luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi~~. Tällöin tietoa ei saa käyttää esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä säädetyssä tarkoituksessa eikä salaista tiedonhankintakeinoa, salaista pakkokeinoa tai muuta pakkokeinoa koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena eikä näyttönä rikosasiassa.

Tiedustelumenetelmän käytön avulla saatua tietoa saa aina luovuttaa syyttömyyttä tukevaksi selvitykseksi sekä hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi. (2 mom. kuten HE).

Sotilastiedustelulakiin tehtäisiin vastaavat muutokset.

EHDOTUKSET verrattuna hallituksen esitykseen (huomioitu EOA:n lausunnon johdosta annettu vastine sekä tekniset muutokset)

1.

Laki

poliisilain 5 a luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisilain (872/2011) 5 a luvun 39 §:n 3 momentti, 44 §, 45 §:n 2 momentti, 55 §:n 4 momentti, 57 §:n 4 momentti ja 61 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 581/2019, sekä
lisätään 5 a lukuun uusi 44 a - 44 c § seuraavasti:

5 a luku

Siviilitiedustelu

39 §

Tiedustelumenetelmän käytöstä päättäminen eräissä tilanteissa

— —

Tämän luvun 44, 44 a, 44 b, ja 47 §:n säännöksiä ei sovelleta 1 momentissa tarkoitetussa siviilitiedustelussa ja tiedustelumenetelmän käytössä. Mitä 4 §:n 4 momentissa säädetään, voidaan yksittäistapauksessa jättää soveltamatta 1 momentissa tarkoitetussa siviilitiedustelussa ja tiedustelumenetelmän käytössä, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi.

— —

44 §

Rikosepäilystä ilmoittaminen ja rikostiedon luovuttaminen rikostorjuntaan

Suojelupoliisin on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava keskusrikospoliisille, jos tiedustelumenetelmän käytön avulla saadusta tiedosta ilmenee, että voidaan olettaa tehdyksi sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Suojelupoliisi saa luovuttaa tällaista rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain (805/2011) 2 luvun 1 §:ssä.

Suojelupoliisin on viipymättä ilmoitettava rikoksen estämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän avulla saadusta tiedosta ilmenee, että hankkeilla on sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja rikos on vielä estettävissä. Suojelupoliisi saa luovuttaa tällaista rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle, joita ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli tai Puolustusvoimat.

Suojelupoliisi saa ilmoittaa tehdystä rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos tiedon luovutuksella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys sellaisen rikoksen selvittämiselle, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain 2 luvun 1 §:ssä.

Suojelupoliisi saa ilmoittaa hankkeilla olevasta rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli ja Puolustusvoimat.

Suojelupoliisi saa 1–4 momentissa säädetyn estämättä aina ilmoittaa tiedustelumenetelmän käytön avulla havaitusta jo tehdystä tai vielä estettävissä olevasta ~~**rikoslain 12, 13 tai 34 a luvussa säädetystä**~~ rikoksesta, *jos kyse on jostakin seuraavasta rikoksesta:*

1)tuottamuksellinen turvallisuussalaisuuden paljastaminen;

2)maanpetoksellinen yhteydenpito;
3)laiton sotilaallinen toiminta;
4) matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten;
5) terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen;

sekä luovuttaa tietoa sellaisesta rikoksesta 3 ja 4 ~~**1 ja 2**~~ momentissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille~~.~~*,*
jos tiedon luovuttamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen estämiselle tai selvittämiselle.

44 a §

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Suojelupoliisi saa ilmoittaa 44 §:n 3–5 momentissa tarkoitetusta rikoksesta ja luovuttaa sellaista rikosta koskevaa tietoa mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille myös kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi *sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta* ~~ja muuksi luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi~~. Tällöin tietoa ei saa käyttää esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä säädetyssä tarkoituksessa eikä salaista tiedonhankintakeinoa, salaista pakkokeinoa tai muuta pakkokeinoa koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena eikä näyttönä rikosasiassa.

Tiedustelumenetelmän käytön avulla saatua tietoa saa aina luovuttaa syyttömyyttä tukevaksi selvitykseksi sekä hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

44 b §

Ilmoituksen siirtämisestä päättäminen

Edellä 44 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta saadaan suojelupoliisin päällikön päätöksellä siirtää enintään vuodeksi kerrallaan, jos se on välttämätöntä kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi tai hengen tai terveyden suojaamiseksi.

Kun harkitaan 44 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen siirtämistä tai mainitun pykälän 3–5 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekemistä taikka tiedon luovuttamista, arvioinnissa on otettava huomioon kansallisen turvallisuuden suojaamisen lisäksi rikoksen selvittämisen tai sen estämisen merkitys yleisen ja yksityisen edun kannalta. Edellä mainitut seikat on otettava huomioon myös silloin, kun harkitaan tiedon luovuttamista 44 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rikoksista.

44 c §

Rikosta koskevan tiedon käytöstä ilmoittaminen ja käyttö tuomioistuimessa

Jos esitutkintaviranomainen käynnistää esitutkinnan tai ryhtyy esitutkintatoimenpiteen käyttämiseen taikka toimivaltainen viranomainen käynnistää rikoksen estämiseen tähtäävän toimenpiteen 44 §:ssä tai 44 a §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon luovutuksen perusteella, on sen ennen esitutkinnan käynnistämistä tai esitutkintatoimenpiteen käyttämistä taikka rikoksen estämiseen tähtäävän toimenpiteen käynnistämistä ilmoitettava siitä suojelupoliisille.

Tuomioistuin päättää pääasian käsittelyn yhteydessä 44 §:n tai 44 a §:n 2 momentissa perusteella luovutettavan tiedon käyttämisestä näyttönä. Tiedon käyttämisen kirjaamisesta esitutkintapöytäkirjaan säädetään esitutkintalain 9 luvun 6 §:n 2 momentissa ja ilmoittamisesta haastehakemuksessa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain 5 luvun 3 §:n 1 momentin 9 kohdassa.

45 §

Tiedustelumenetelmällä saatujen tietojen hävittäminen

— —

Tieto voidaan kuitenkin säilyttää ja tallettaa henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa tarkoitettuun rekisteriin, jos se on tarpeen 44, 44 a tai 44 b §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa.

— — — —

2.

Laki

henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 50 ja 51 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain (616/2019) 50 §:n 2 momentti ja 51 §:n 1 momentti seuraavasti:

50 §

Henkilötietojen luovuttaminen

— —

Suojelupoliisi saa lisäksi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja muille poliisiyksiköille 13 §:ssä tarkoitettuihin käsittelytarkoituksiin sekä muulle viranomaiselle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle 4 luvussa tarkoitettuihin käsittelytarkoituksiin. Tiedustelumenetelmän käytön avulla saadun rikokseen liittyvän henkilötiedon luovuttamisessa rikostorjuntaan sovelletaan poliisilain 5 a luvun 44 ja 44 a §:~~ää~~n 2 momenttia.

— —

51 §

Henkilötietojen luovuttaminen kansainvälisessä yhteistyössä

Suojelupoliisi saa salassapitosäännösten estämättä luovuttaa henkilötietoja ulkomaan turvallisuus- ja tiedustelupalvelulle sekä ulkomaan viranomaiselle, jonka tehtäviin kuuluu kansallisen turvallisuuden suojaaminen, oikeus- ja yhteiskuntajärjestyksen turvaaminen, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen tai rikosten ennalta estäminen, selvittäminen ja syyteharkintaan saattaminen sekä edellä tarkoitettua tehtävää hoitavalle Euroopan unionin virastolle ja toimielimelle sekä Pohjois-Atlantin liitolle (Nato) ja kansainväliselle rikospoliisijärjestölle (Interpol), jos luovuttaminen on välttämätöntä suojelupoliisin tehtävän suorittamiseksi.

— —

3.

Laki

tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietoliikennetiedustelusta siviilitiedustelussa annetun lain (582/2019) 17 § seuraavasti:

17 §

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Tietoliikennetiedustelulla saadun tiedon luovuttamiseen sovelletaan poliisilain 5 a luvun 44, 44 a ja 44 b §:ää ja rikosta koskevan tiedon käytöstä ilmoittamiseen ja käyttöön tuomioistuimessa mainitun luvun 44 c §:ää.

4.

Laki

sotilastiedustelusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilastiedustelusta annetun lain (590/2019) 79–81 § sekä
lisätään lakiin uusi 80 a § seuraavasti:

79 §

Rikosepäilystä ilmoittaminen ja rikostiedon luovuttaminen rikostorjuntaan

Sotilastiedusteluviranomaisen on ilman aiheetonta viivytystä ilmoitettava keskusrikospoliisille, jos tiedustelumenetelmän käytön avulla saadusta tiedosta ilmenee, että voidaan olettaa tehdyksi sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta. Sotilastiedusteluviranomainen saa luovuttaa tässä momentissa tarkoitettua rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain (805/2011) 2 luvun 1 §:ssä.

Sotilastiedusteluviranomaisen on viipymättä ilmoitettava rikoksen estämiseksi toimivaltaiselle viranomaiselle, jos tiedustelumenetelmän avulla saadusta tiedosta ilmenee, että hankkeilla on sellainen rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi vuotta vankeutta, ja rikos on vielä estettävissä. Sotilastiedusteluviranomainen saa luovuttaa tässä momentissa tarkoitettua rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle, joita ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli tai Puolustusvoimat.

Sotilastiedusteluviranomainen saa ilmoittaa tehdystä rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa keskusrikospoliisille tai muulle toimivaltaiselle esitutkintaviranomaiselle, jos tiedon luovutuksella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys sellaisen rikoksen selvittämiselle, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kolme vuotta vankeutta. Viranomaisista esitutkinnassa säädetään esitutkintalain 2 luvun 1 §:ssä.

Sotilastiedusteluviranomainen saa ilmoittaa hankkeilla olevasta rikoksesta ja luovuttaa rikosta koskevaa tietoa toimivaltaiselle viranomaiselle sellaisen rikoksen estämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta. Toimivaltaisia viranomaisia ovat poliisi, Rajavartiolaitos, Tulli ja Puolustusvoimat.

Sotilastiedusteluviranomainen saa 1–4 momentissa säädetyn estämättä aina ilmoittaa tiedustelumenetelmän käytön avulla havaitusta jo tehdystä tai vielä estettävissä olevasta rikoslain ~~**12, 13 ja 34 a luvussa säädetystä**~~ rikoksesta, *jos kyse on jostakin seuraavasta rikoksesta:*

1)tuottamuksellinen turvallisuussalaisuuden paljastaminen;
2)maanpetoksellinen yhteydenpito;
3)laiton sotilaallinen toiminta;
4) matkustaminen terrorismirikoksen tekemistä varten;
5) terrorismirikoksiin liittyvä julkinen kehottaminen;

sekä luovuttaa tietoa sellaisesta rikoksesta 3 ja 4 ~~**1 ja 2**~~ momentissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille~~.~~, *jos tiedon luovuttamisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen estämiselle tai selvittämiselle*.

80 §

Tiedon luovuttaminen eräissä tapauksissa

Sotilastiedusteluviranomainen saa ilmoittaa tietoa 79 §:n 3–5 momentissa tarkoitetusta rikoksesta mainituissa momenteissa tarkoitetuille toimivaltaisille viranomaisille maanpuolustuksen tai kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi sitä vakavasti uhkaavalta toiminnalta ~~ja muuksi luovutuksensaajan toiminnan suuntaamiseksi~~. Tällöin tietoa ei saa käyttää esitutkintalain 3 luvun 3 §:ssä säädetyssä tarkoituksessa eikä salaista tiedonhankintakeinoa, salaista pakkokeinoa tai muuta pakkokeinoa koskevan vaatimuksen tai päätöksen perusteena eikä näyttönä rikosasiassa.

Tiedustelumenetelmän käytön avulla saatua tietoa saa aina luovuttaa syyttömyyttä tukevaksi selvitykseksi sekä hengelle, terveydelle tai vapaudelle aiheutuvan merkittävän vaaran taikka huomattavan ympäristö-, omaisuus- tai varallisuusvahingon estämiseksi.

80 a §

Tietojen luovuttamisesta ja ilmoituksen siirtämisestä päättäminen

Pääesikunnan tiedustelupäällikkö päättää tässä luvussa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä ja tiedon luovuttamisesta.

Edellä 79 §:ssä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta saadaan pääesikunnan tiedustelupäällikön päätöksellä siirtää enintään vuodeksi kerrallaan, jos se on välttämätöntä maanpuolustuksen kannalta tai kansallisen turvallisuuden varmistamiseksi taikka hengen tai terveyden suojaamiseksi.

Kun harkitaan 79 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen siirtämistä taikka 79 §:n 3–5 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekemistä tai tiedon luovuttamista, arvioinnissa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja kansallisen turvallisuuden suojaamisen lisäksi rikoksen selvittämisen tai sen estämisen merkitys yleisen ja yksityisen edun kannalta. Edellä mainitut seikat on otettava huomioon myös silloin, kun harkitaan tiedon luovuttamista 79 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista rikoksista.

81 §

Rikosta koskevan tiedon käytöstä ilmoittaminen ja käyttö tuomioistuimessa

Jos esitutkintaviranomainen käynnistää esitutkinnan tai ryhtyy esitutkintatoimenpiteen käyttämiseen taikka toimivaltainen viranomainen käynnistää rikoksen estämiseen tähtäävän toimenpiteen 79 §:ssä tai 80 §:n 2 momentissa tarkoitetun tiedon luovutuksen perusteella, on sen ennen esitutkinnan käynnistämistä tai esitutkintatoimenpiteen käyttämistä taikka rikoksen estämiseen tähtäävän toimenpiteen käynnistämistä ilmoitettava siitä sotilastiedusteluviranomaiselle.

Edellä 79 §:n tai 80 §:n 2 momentin perusteella luovutettavan tiedon käyttämisestä näyttönä päättää tuomioistuin pääasian käsittelyn yhteydessä. Tiedon käyttämisen kirjaamisesta esitutkintapöytäkirjaan säädetään esitutkintalain (805/2011) 9 luvun 6 §:n 2 momentissa ja ilmoittamisesta haastehakemuksessa oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 5 luvun 3 §:n 1 momentin 9 kohdassa.

Hallitusneuvos Johanna Hakala

Jakelu Hallintovaliokunta
Tiedoksi Sisäministeri Mari Rantanen
Valtiosihteeri Heikki Tamminen
Kansliapäällikkö Matti Sarasmaa
Erityisavustaja Asseri Kinnunen
Erityisavustaja Heli Heikkola
Neuvotteleva virkamies Veera Parko
Johtaja Petri Knape
Hallinnollinen avustaja Jaana Söderman
Hallinnollinen avustaja Tiina Landström
Hallinnollinen avustaja Heidi Mäkiprosi
Sisäministeriö/oikeus.sm@gov.fi,, KTY
Lainsäädäntöneuvos Marko Meriniemi
PLM/Vanhempi hallitussihteeri Kosti Honkanen

Vastine

24.11.2025